

REPUBLIKA E KOSOVËS – РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 8. februara 2016. godine
Br.ref.:MM888/16

Slučaj KI135/14

Podnositac

IKK Classic

**Ocena ustavnosti
presuda E. Rev. br. 21/2014 Vrhovnog suda Kosova od 8. aprila 2014.
godine**

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija, i
Bekim Sejdiu, sudija

Suprotno mišljenje

Uz dužno poštovanje, ne slažem se sa presudom i zaključcima većine u vezi sa ovim zahtevom.

Većina je odlučila da je Vrhovni sud Kosova svojom presudom E. Rev. br. 21/2014 od 8. aprila 2014. godine povredio pravo podnosioca zahteva na pravično suđenje, garantovano članom 31. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), i članom 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija), zaključivši da presudom Vrhovnog suda nije obrazloženo zašto je, po pitanju zakona, Vrhovni sud odbio zahtev podnosioca za nadokanadu iznosa od strane osiguravajućeg društva Sigma, koji je podnositac isplatio svom osiguranu (u daljem tekstu: D.H.), u skladu sa ugovorom o osiguranju koji je imao sa D.H. Većina zaključuje da Vrhovni

sud nije dao adekvatan odgovor u prilog svojoj presudi, čime je uskratio pravo podnosioca na pravično suđenje u skladu sa članom 31. Ustava i članom 6 Konvencije.

Član 31. stav 2. Ustava propisuje:

„Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda“.

Član 6. stav 1. Konvencije propisuje:

„Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se izriče javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, nužno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde“.

Opšte je prihvaćeno da član 31. Ustava i član 6. Konvencije propisuju da Sud treba da pruži razlog ili razloge za svoju presudu. U ovom slučaju, Vrhovni sud Kosova je u svojoj presudi obrazložio, tvrdeći:

„... nižestepeni sudovi pogrešno usvojili kao osnovan tužbeni zahtev tužioca (podnositelj zahteva), zbog činjenice da je osiguraniku tužioca (podnositelj zahteva), isplaćena odšteta od strane tužene za osporenu štetu prema sporazumu postignutom dana 03.02.2009. godine u iznosu od 2.729 evra. U članu 3. ovog sporazuma oštećeni, odnosno zastupnik oštećenog, je izjavio slobodnom voljom da su se isplatom gore navedenog iznosa svih zahtevi za ove sadašnje i buduće štete u vezi sa slučajem koji je u ovom sporazumu predmet ispitivanja prema Kompaniji za osiguranje „Sigma“ i prema svim ostalim licima ispunili u potpunosti i da ne postoji nikakva druga finansijska potraživanja prema kompaniji u vezi sa ovom pravnom stvari koja se tiče naknade štete. Tužena je, u smislu člana 940. ZOO, bila u obavezi da osiguraniku tužioca nadoknadi zatraženu odštetu i nije osporena činjenica da je tužena nakon postizanja gore navedenog sporazuma isplatila tužiocu zatraženu odštetu. Isto tako, osiguranik tužioca, u smislu člana 941. ZOO, bazirajući se na krivici osiguranika tužene, je imala pravo da direktno od tužene zatraži naknadu štete. Iz ovog razloga, Vrhovni sud Kosova je našao da je revizija tužene osnovana, pošto je za gore navedenu saobraćajnu nesreću, prilikom koje je povređen osiguranik tužioca (podnositelj zahteva) Driton Hasanmetaj, tužena ispunila obavezu plaćanja odštete u iznosu od 2.729 evra za koji je oštećeni, kao što je navedeno u gornjem delu teksta, sklopio sporazum o plaćanju odštete. Na osnovu toga, Vrhovni sud Kosova nalazi da tužilac ne može zahtevati isplatu regresivnog osporenog duga, uprkos tome što je nesporno da je tužilac (podnositelj

zahteva) osporeni dug za koji zahteva da mu tužena isplati, isti dug je tužena isplatila Dritonu Hasanmetaju, kao osiguraniku tužioca“.

U ovom slučaju, podnositelj zahteva je IKK, kao osiguravajuće društvo, podneo zakonsku tužbu protiv osiguravajućeg društva Sigma za nadoknadu iznosa od 18.935,36 €, koji je prethodno isplatio D.H. njegov osiguranik, za medicinske troškove, navodno nastale usled saobraćajne nesreće sa osobom osiguranom od strane Sigme, u kojoj je tvrdio da je Sigmin osiguranik bio zakonski odgovoran za nesreću i povrede koje je pretrpeo D.H. Sigma je u ime svog osiguranika, druga stranka uključena u saobraćajnoj nesreći, pregovarala sa D.H. i postigla dogovor sa njim da mu isplati iznos od 2.729,00 € kao kompletну nadoknadu za sve povrede koje je D.H. pretrpeo kao rezultat nesreće. Izričit uslov ovog sporazuma je bio da se D.H. složi da isplata iznosa od 2.729 € od strane Sigme u potpunosti ispunji svaku zakonsku obavezu koju je Sigma, ili Sigmin osiguranik, imala prema D.H. kao rezultat nesreće. Sigma nije imali ugovornu ili pravnu obavezu prema osiguravajućem društву podnositelja zahteva. Podnositelj zahteva je, međutim, podneo zakonsku tužbu protiv Sigme za nadoknadu čitavog iznosa koji je IKK isplatio D.H., njegov osiguranik. Vrhovni sud Kosova je, odbacujući zahtev podnositelja, obrazložio da Sigma nije imala zakonsku obavezu prema podnositelju zahteva i da se Sigma mogla zakonski pozvati na svoj sporazum sklopljen sa D.H. kao pravnu zabranu da ne isplati viši iznos D.H. a ni podnositelju zahteva. Vrhovni sud je efektivno obrazložio da bi drugačija odluka rezultirala nepoštovanjem važećeg zakonskog sporazuma koji se Sigma sklopila sa D.H., pri čemu je Sigma odustala od prava na meritum zahteva protiv svog osiguranika, kako u pogledu toga ko je odgovoran za nesreću i prirode i stepen povreda DH. To znači da, kad bi se donela drugačija odluka, Sigma bi bila odgovorna da isplati čitav iznos koji je podnositelj isplatio svom osiguraniku i Sigma ne bi mogla da ospori da li su navedene isplate prema osiguraniku podnositelju bile u zakonski odgovarajućem iznosu. Vrhovni sud je svojom presudom ukazao da se zahtev podnositelja može podneti protiv D.H., njegov osiguranik, a ne protiv Sigme, za nadoknadu iznosa od 2.729 €, koji je DH primio od Sigme.

Bez obzira na to, većina zaključuje da presuda Vrhovnog suda nije obrazložena, jer njom nisu argumentovano objašnjena sledeće pravna pitanja:

1. Da li je vansudskim sporazumom, postignut između SIGME i osiguranika D.H. zabranjeno podnositelju zahteva pravo na naknadu;
 2. Kako je naknada isplaćena od strane SIGME osiguraniku D.H. oslobođila SIGMU od isplate nadoknade i podnositelju zahteva;
 3. Kako vansudski sporazum, postignut između SIGME i D.H. može uticati na prava podnositelja zahteva, kada je jasno da podnositelj zahteva nije stranka u tom sporazumu;
 4. Na koji način iznos od 2.729,00 €, isplaćen osiguraniku D.H. pokriva medicinske troškove u vrednosti od 18.985,36 €, isplaćen od strane podnositelja zahteva i
- (v) ako ne SIGMA, ko na kraju treba da nadoknadi podnositelju zahteva iznos koji je isplatio za medicinske troškove svom osiguraniku D.H.

Pažljivim čitanjem presude Vrhovnog suda će se utvrditi da Vrhovni sud Kosova:

- (1) nije eksplisitno rešio pitanje # 1, ali se podrazumeva da podnosiocu zahteva nije zabranjeno pravo da podnese zakonsku tužbu protiv D.H., njegov osiguranik;
- (2) jasno odgovora na pitanja # 2 i 3 i obrazložio je da Sigma nije bila pravno obavezna prema podnosiocu zahteva i
- (3) nikada nije odgovorio na pitanje # 4, jer se to od njega nije tražilo, i nikad nije dokazano da je neko bio obavezan da isplati nadoknadu podnosiocu zahteva za dobrovoljni iznos, koje je podnositelj zahteva isplatio D., svom osiguraniku.

Odgovori na sva ova pitanja su pravne prirode, koji zahtevaju pravno tumačenje zakona na Kosovu, a ne Ustava. Vrhovni sud Kosova je, a ne Ustavni sud, konačni tumač kosovskog zakona. Vrhovni sud Kosova je u ovom slučaju dao detaljan pravni odgovor za svoje zaključke i presudu. Kako član 31 Ustava, tako i član 6 Konvencije ne zahtevaju više od Vrhovnog suda. Iako se pravno obrazloženje Vrhovnog suda u ovoj presudi može dovesti u pitanje, nema sumnje da je Vrhovni sud dao razloge za svoje zaključke i presudu u ovom slučaju. Ni član 31 Ustava, a ni član 6 Konvencije ne traže više od toga. Dakle, nema dokaza da su povređena ustavna prava podnosioca zahteva na pravično suđenje.

S poštovanjem podnosi

Robert Carolan

Sudija

